

DEBRECENI EGYETEM

Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma

Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar

KE 47-01

Felkészültség és reagálás vészhelyzetre

2. kiadás

Hatályba léptetve: 2010. május 05.

Készítette:

Jóváhagyta és elrendelte:

Dr. Komlósi István
minőségirányítási vezető

Dr. Kátai János
dékán

Nyilvántartási sorszám:	Tulajdonosa:
-------------------------	--------------

HEFOP-3.3.1-P.2004-09-0071/1.0

A projekt az EU társfinanszírozásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programja keretében valósul meg

1. Cél

A jelen eljárás célja, hogy a környezetirányítási rendszer működtetése során megelőzze a vészhelyzetek kialakulását, illetve előírja a kialakult vészhelyzetek kezelésének módját.

2./ Alapfogalmak

Légszennyezettség (imisszió): A levegőben a levegőterhelés hatására kialakult légszennyező anyag koncentrációja, beleértve a légszennyező anyag adott időtartam alatt felületekre történő kiülepedését.

Vészhelyzet: A tevékenység során a víz, a talaj, a levegő olyan mértékű szennyezése vagy annak lehetősége, valamint tűz, robbanás bekövetkezése vagy lehetősége, amely a telephely környezetére és annak lakosságára, növény- és állatvilágára különösen károsan hat.

Kazánrobbanás: A kazán bármely, túlnyomás alatt álló részének olyan mértékű felszakadása, amely a belső túlnyomásnak és a légköri nyomásnak pillanatszerű kiegyenlítését idézi elő, a belső légtérben létrehozott lökéshullámok kíséretében.

Tűztéri robbanás: A kazán tűzterében létrejövő, a tüzelésből keletkezett robbanóképes elegy pillanatszerű hőtermelő reakciója, amely a kazánban, annak környezetében levegőszennyezést idéz elő.

Szennyvíz: A technológiai folyamatokban, vagy a kommunális célú használat során elszennyezett és ebben az állapotában újra felhasználásra alkalmatlanná vált víz.

Rendkívüli (váratlan) vízszennyezés: A felszíni és felszín alatti vizek minőségi állapotát, öntisztulási képességét, valamint a felhasználásra való alkalmasságát károsító vagy veszélyeztető ártalmak, melyek bekövetkezhetnek:

- bármely potenciális szennyező forrás műszaki hibája vagy gondatlan kezelése,
- baleset, vagy természeti ok előfordulásakor.

Vízminőségi kárelhárítás: Integrált tevékenység, mely magába foglalja:

- a rendkívüli szennyeződések megelőzését,
- a káros szennyező anyagok vízből való eltávolítását, valamint
- a szennyezett vizek által okozott vagy okozható károk elhárítását, csökkentését.

3./ Az eljárás leírása

Folyamatleírás	Felelős	Kapcsolódó feljegyzés, adat, dokumentum
<p>3. Az eljárás</p> <p>3.1. Eljárás robbanás esetén</p> <p>Laborban történő robbanás (vegyi robbanás) esetén haladéktalanul értesíteni kell</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tűzoltóságot, katasztrófa védelmet • az AGTC vezetését, műszaki osztályát <p>A hatóság azonnali értesítését 24 órán belül írásban is meg kell ismételni.</p> <p>A robbanás helyszínén változtatást eszközölni nem szabad, amíg a hatóság a vizsgálatát meg nem tartotta, kivéve, ha a további károk, balesetek megelőzése szükségessé teszi.</p> <p>A hatóság vagy az általa kijelölt bizottság az értesítés vétele után a helyszínen vizsgálja az eset okait, valószínű lefolyását és következményeit. A hatóság jogosult az általa szükségesnek vélt tárgyakat, okmányokat elismervény ellenében elvinni.</p> <p>A hatóság a vizsgálatról adatlapot állít ki, és a vizsgálat után intézkedik a labor további sorsa felől.</p>	<p>Környezet-irányítási vezető</p> <p>Környezet-irányítási megbízott</p> <p>Intézményi és tanszéki környezet-irányítási felelősök</p> <p>Dékan</p>	<p>Írásbeli bejelentés</p>
<p>3.2. A vészhelyzet előfordulása</p> <p>A laborokban, tanszékeken, raktárakban, az alábbi események okozhatnak rendkívüli szennyezést:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szállításkor veszélyes anyag kiömlés, amely a csapadék vagy szennyvízcsatornába juthat, illetve a talajra kerül. • csatorna dugulás miatt a szennyvíz visszaduzzad a csatornába, elöntést okoz. • kommunális szennyvizet szállító csővezeték meghibásodik és a szennyvíz elönti a közeli területet, talajt. • A karbantartásnál a munkaterületeken veszélyes anyag kiömlése.		<p>Környezeti káreset jelentés KD/31-01-08</p>

KE/47-01

Felkészültség és reagálás vészhelyzetre

Kiadás száma: 2.

Kiadás dátuma: 2010.05.05.

Oldalszám: 4/5

Folyamatleírás	Felelős	Kapcsolódó feljegyzés, adat, dokumentum
<p>3.3. Tűzeseti vészhelyzet</p> <p>A tüzesetek megelőzése érdekében, illetve a bekövetkezett tüzeseteknél az Egyetem és az <i>AMTC Tűzvédelmi szabályzat</i> előírásai szerint kell eljárni.</p>	Dékán	Tűzvédelmi Szabályzat
<p>3.4. Kárelhárítás utáni teendők</p> <p>A bekövetkezett vészhelyzetet az illetékes szervezeti egység vezetője a <i>Vészhelyzet nyilvántartó lap</i> kitöltésével dokumentálja, majd megküldi a Környezetirányítási vezetőnek, aki áttekinti a keletkezett kár okait, annak nagyságát, a védekezés menetét, annak hatékonyságát és utasításokat, intézkedéseket hoznak az újbóli előfordulás megelőzésének érdekében.</p> <p>A kárelhárítási munkák befejezését követően a kárelhárítás vezetője megszervezi az eszközök, berendezések tisztítását, illetve megmaradt védelmi anyagok, eszközök tároló helyre, vagy raktárba való szállítását. Gondoskodik a felhasznált anyagok pótlásáról, a szükséges karbantartási és felújítási munkák elvégzéséről.</p> <p>Az elhárítás során keletkezett veszélyes hulladékot a munkahelyi, vagy a központi gyűjtőhelyre kell szállítani, kezelésük során a <i>Hulladékok gyűjtése</i> című eljárás előírásait kell követni.</p>	a kárelhárítás vezetője	Vészhelyzet nyilvántartó lap KD/47-01-01
<p>3.5. Felkészülés a megelőzésre</p> <p>A baleset káresemény környezeti hatásait, illetve a hatások csökkentése érdekében hozott tervszerű, vagy nem tervezett intézkedéseket, ezek eredményességét az egyes szervezeti egységek vezetői, a Kar munka- és tűzvédelmi megbízottjai és a Környezetirányítási vezető együttesen vizsgálják ki.</p> <p>Feltárják a baleset, káresemény bekövetkezésének okait, elemzik az alkalmazott beavatkozást és a következményeket, valamint meghozzák az ebből következő javító intézkedéseket.</p> <p>Tapasztalataik alapján javaslatot tesznek az esetlegesen szükséges módosításokra, egy hatékonyabb, a baleset, a környezeti kár elhárítását célzó utasítással, hogy a tervek, szabályzatok a baleset környezeti hatásainak csökkentését célzó intézkedésekkel kiegészüljenek.</p>	Környezet-irányítási vezető	Helyesbítő intézkedés

HEFOP-3.3.1-P.2004-09-0071/1.0

A projekt az EU társfinanszírozásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programja keretében valósul meg

KE/47-01

Felkészültség és reagálás vészhelyzetre

Kiadás száma: 2.

Kiadás dátuma: 2010.05.05.

Oldalszám: 5/5

Folyamatleírás	Felelős	Kapcsolódó feljegyzés, adat, dokumentum
<p>3.5. Felkészülés a megelőzésre (folytatás)</p> <p>Új technológia bevezetése esetén a már meglévő terveket, szabályzatokat felül kell vizsgálni és ha szükséges akkor módosítani is kell.</p> <p>A munka- és tűzvédelmi megbízott, és a Környezetirányítási vezető a felelősök a vészhelyzetek esetén követendő tevékenység, magatartás kidolgozásáért, amely a vészhelyzetek lehetséges kihatásán túl tartalmazza a vészhelyzet megelőzését, megszüntetését szolgáló biztonsági intézkedéseket is.</p> <p>Ezen intézkedések mellett a munka-, tűzvédelmi megbízottak és a Környezetirányítási vezető évente bejárják a területeket, ellenőrzik a fontos berendezések és felszerelések meglétét, megfelelőségét. Az ellenőrzések megtörténtét a Környezetvédelmi ellenőrzési napló című bizonylaton rögzítik. A bejárások és ellenőrzések eredményét jegyzőkönyvben foglalják akkor is, ha szabálytalanságok, hiányosságok nem kerültek megállapításra.</p> <p>3.5.1. Megelőzés képzéssel</p> <p>A munka- tűzvédelmi megbízottak, valamint a Környezetirányítási vezető gondoskodik arról, hogy az egyes szervezeti egységeknél a területen rendelkezésre álló tapasztalat és szakismeret hozzáférhető legyen a Kar minden szervezete számára. A nevezett megbízottak ismétlődő oktatásban részesítik a szervezeti egységek munkatársait, az egyetemi szabályoknak megfelelő időközönként. A terveket, szabályzatokat a szervezeti egység vezetők kötelesek az irányításuk alá tartozó dolgozókkal megismertetni, és magát a terveket nyilvánossá tenni.</p>	Környezet- irányítási vezető	Környezet- védelmi napló KD/31-01-09

3./ Mellékletek

- KD/47-01-01 Vészhelyzet nyilvántartó lap
- KD/31-01-09 Környezetvédelmi ellenőrzési napló

HEFOP-3.3.1-P.2004-09-0071/1.0

A projekt az EU társfinanszírozásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programja keretében valósul meg